

Olin Aholansaaren vastaanotossa kesätöissä. Aholansaari on leiri-, ja lomakeskus sekä museo Kuopion Nilsiässä. Kyseisestä saaresta merkittävän tekee se, että itse Paavo Ruotsalainen on sitä aikoinaan asuttanut. Ei siis mikään turha paikka. Eikä tosiaan mikään turha kesä.

Asuin Aholansaarella kaksi ja puoli kuukautta. Tai itseasiassa asun edelleen. Tätäkin nauhoitan Riitantuvalla. Kahdessa ja puolessa kuukaudessa ehtii tapahtua kaikenlaista. En toki ollut yksin. Ympärillä vilisi koko ajan ihmisiä ja elämää. Saarta asuttivat kanssani prolepäälliköt Juuso ja Samuli. Heidän kanssaan ei tylsää hetkeä tullut. Keksimme jekkuja riparilaisille, vietimme aikaa vesillä, kolusimme vanhoja arkistoja ja vaikka mitä! Ainakin nautimme kesästä täysin siemauksin.

Mutta ennen kaikkea parhainta koko kesässä oli työ ja porukka, jolla sitä tehtiin. Saarella meillä kaikilla oli omat työnkuvamme. Tärkeimmäksi tehtäväksi nousi kuitenkin väistämättä ihmisten kohtaaminen. Ja nousee edelleen. Meidän tehtävämme on toivottaa matkaja tervetulleeksi. Jos kävit täällä kesällä, toivottavasti sait sen kokemuksen. Koko Aholansaaren henkilökunta on omalta osaltaan säilyttämässä paikan entisen isännän perintöä, jonka arvo ei ole yhtään millään mitattavissa.

Aikoinaan Paavokin kohtasi ihmisiä. Hänen luokseen tultiin hakemaan apua pitkienkin matkojen päästä. Paavo tunsu ihmisen. Ihmisen hädän ja tarpeet. Ehkä hän kysyikin joltain matkajalta saman kysymyksen, kuin minä Saaren vierailta läpi kesän: ”Miten voin palvella?”

Kohtaamisesta puhutaan paljon nykypäivänä. Termi voidaan kuitenkin määritellä monella tapaa. Usein esimerkiksi väittelytilanteessa on tapana sanoa, että osapuolten pitäisi kohdata toisensa inhimillisinä ihmisinä, jolloin toista voisi kenties ymmärtää paremmin. Tänä saarikesänä kohtaaminen sai vielä vahvemman merkityksen, kun pääsin seuraamaan tapahtumia aitiopaikalta.

Kohtasin itse monia lajitovereita. Kohdalle sattui usein tuttu tai tutun tuttu. Tai sitten aivan ventovieras, jonka kanssa kuitenkin löytyi jotain yhteistä. Mieleen jäi etenkin vanha herra, joka osti perheelleen opastetun kierroksen Hyvämässä ja hoiti itse kaiken esittelyn. Kleofas Hyvämäki oli pitänyt rippikoulua hänen isälleen.

Kohtaamisia sai myös seurata sivusta hymynkare huulilla. Isokset kohtasivat riparilaiset heti ensimmäisenä päivänä hyvällä meiningillä ja ”mä oon sun uus kaveri!” -asenteella. Riparilaiset kohtasivat toisensa aluksi ujoina ja varautuneina. Leirin edetessä he tulivat yhä isommissa porukoissa ja uusien ystävien kanssa ostamaan minulta karkkia kioskista. Isos- ja proleporukat tunsivat toisiaan jo parin vuoden ajalta, ja edelleen ystävyys kukoisti. Uusiakin tuttavuuksia syntyi lisää, vaikka omat ajat leiriläisenä olivatkin jo ohi.

Rippikoulujen vetäjät tervehtivät toisiaan iloiten. Useilla saattoi olla takana vuosien ystävyysuhde. Samoin Saaren ystävillä, jotka tulivat tapaamaan toisiaan jo pari vuosikymmentä jatkuneiden perinteiden voimin. Sukulaiset kohtasivat toisiaan, perheet kohtasivat toisiaan, talkoolaiset kohtasivat toisiaan. Etäherättäjäjuhlia äänitettäessä kohdattiin livenä ja myöhemmin körttiradion välityksellä. Sellainenkin ihminen, joka ei edes tiennyt mihin paikkaan oli tullut, vaan oli bongannut mainoksen Tahkolta, sai kohdata sydämellisiä ihmisiä ja maistaa Saaren tunnelmaa.

Mutta pelkästään ihmiset ja porukat eivät kohdanneet toisiaan. Sukupolvet, tarinat, menneisyyden muistot, tulevaisuuden haaveet, yhteiset hetket: mikään tai kukaan ei jäänyt ilman vastakaikua, ilman toista osapuolta. Jokainen kohtaaminen sisälsi jotain pyhää. Jotain, mikä ei ole sanoin selitettävissä. Eikä tarvitsekaan olla.

Kun astut Paavon pirttiin, joudut ehkä kumartumaan hieman. Samantien vahva tuoksu valtaa aivan kaiken. Astut nöyränä syvemmälle, kun kumarrut vielä tuvan ovella. Nenääsi ei kulkeudu pelkästään hirsiiin tarttunut savun haju, vaan myös sen mukanaan tuomat vuosikymmenet. Kohtaat historian. Kohtaat kaikki ne ihmiset, jotka ovat samaa tuoksua hengittäneet. Pirtti on nähnyt kaikenlaista. Ennen kaikkea se ja sen ensimmäinen asukki ovat nähneet ihmisen. Ja ihmisessä Jumalan.

Eivät Paavon pirtti tai ylipäätään Aholansaari ole paikkoja, jonne saa tulla vain pitämään hauskaa. Olet tervetullut missä mielentilassa tai elämäntilanteessa tahansa. Tule vaikka itkemään. Tärkeintä on, että tulet sellaisena kuin olet. Tee kuten lukemattoman monet sinua ennen: istahda savun tuoksun keskelle. Veisaa virsi tai vietä aikaa hiljaisuudessa. Kohtaa Jumala, ja anna Jumalan kohdata sinut.